

4. मन्मथि: 8,44,26. AV. 6,54,1. — 3) act. missbräuchlich st. शुन्ध *reinigen*: विश्वे शुम्भतु मेनसः AV. 6,113,3. 12,2,40. 3,13,21; vgl. die entsprechenden Stellen VS. 20,20. RV. 10,83,35. 17,14. — शुम्भमान s. auch bes. und vgl. noch ब्रह्मशुम्भित.

— caus. शुभयति, °ते, शोभयति (nur dieses in der klass. Sprache) *schmücken, zieren, Glanz verleihen* (eig. u. übertr.); med. *sich schmücken*: अञ्जिभिः RV. 1,83,3. ये यत्तदशो न शुभयन्त मयीः 7,56,16. 9,28,3. वाक्य-तस्तनुर्व शुभयति TBH. 3,3,5. (अग्रिम) अथ न होतारो ऽग्रशुभयन्ताय RV. 9,62,6. मणिकाञ्चनचित्राणि (मृङ्गानि) शोभयन्ति मृगागिरिम् MBH. 1,1410. पुरुषकारेण पुरुषः कर्म शोभयन् 2,186,3. 1782. 3014. 4,382,6. 647. 7,2532. 8933. 3950. 8,265,13. 4110. HARIV. 3261. 5219. 9002. R. 2,33,12. 36,3. 48,9. 80,16. 96,31. R. GORR. 2,4,26. 3,42,34. 76,19. 4,2,6. 5,73,9. 7,70,12. RAGH. 9,40. LA. (III) 89,16. शोभित *geschnückt* MBH. 5,7181. 7524. Spr. (II) 2412. 4542, v. I. WEBER, KRSHNĀG. 279 (सु). पद्यावुरि शोभितया श्रियां *prangend* BULG. P. 3,13,39. mit einem instr. *geschnückt mit, schmuck u. s. w. erscheinend durch*: शस्त्रिः सैन्यम् MBH. 5,574. मेघः शक्रचापेन 8,960. राजमार्गेण पुरी R. 1,5,8. 13. 2,52,98. 100,20. fg. 4,44,85. 90. VARĀH. BRH. S. 12,6. KATHĀS. 23,4. WEBER, KRSHNĀG. 270,3. Das im instr. gedachte Wort im comp. vorangehend R. 1,5,7. 2,80,18. fg. 81,16. 4,16,10. Spr. 5287. KATHĀS. 47,114. RĪĀGA-TAR. 5,363. MĀRK. P. 54,20. BULG. P. 4,11,10. 3,22,21. PĀNĀK. 1,4,57. 6,16 (सु). VER. in LA. (III) 3,8.

— desid. शुभोभिषमाणा NIR. 8,10.

— intens. शुभयते *überaus schmuck sein, sich sehr stattlich machen* u. s. w. MBH. 14,277. शुभयमान 3,12296. Nach Vop. 20,1 soll ein intens. gar nicht vorkommen.

— अति *sich sehr wohl ausnehmen* u. s. w. MBH. 13,7183 nach der Lesart der ed. Bomb. Mit न *kein rechtes Ansehen haben* u. s. w.: सेव रामेण नगरी रूक्ता नातिशोभते R. 2,47,17. उर्वशीरूक्ते मन्मथास्थानं नातिशोभते *will mir nicht recht gefallen* BULG. P. 9,14,26. — caus. *in hohem Grade schmücken, — zieren* MBH. 7,1765. नातिशोभित *kein rechtes Ansehen habend* HARIV. 7078.

— अनु s. अनुशोभिन्.

— अभि med. 1) *schmückend umlegen*: समानं वर्णमभि शुम्भमाना RV. 1,92,10. — 2) *schmuck sein, sich schön ausnehmen* u. s. w.: गिर्यश्वा-भिशोभते धातुभिः समरञ्जिताः HARIV. 11997. — caus. partic. °शोभिता *geschnückt —, geziert —, ein schönes Ansehen habend —, stattlich erscheinend durch*: (गोपि) क्रीडाभिरभिशोभिता HARIV. 3441. अनाकारकृशे-नापि शरीरेणाभिशोभिता KATHĀS. 38,115.

— समभि med. *schmuck sein, sich schön ausnehmen* u. s. w.: उत्पलेः u. s. w. वाप्यः समभिशोभते श्रीमत्यः प्रमदा इव R. 4,29,13 fg.

— उप med. dass.: उपशोभते Spr. (II) 1526, v. I. उपशुम्भमान mit einem instr. BULG. P. 5,17,13. — caus. *schmücken, zieren* MBH. 7,3942. HARIV. 3632. 10899. VARĀH. BRH. S. 56,15. पुरीमत्पथमपशोभिताम् MBH. 3,3060. चारुचित्रापशोभित (चाप) MĀRK. P. 21,6. प्रासादिरुपशोभिता (सभा) MBH. 2,385. 3,1756. 2440. 2462. 10214. 7,3950. 14,2639. HARIV. 4177. R. 1,5,16. 6,26. 51,24. 27. R. GORR. 1,49,15. 71,7. 6,73,3. SUÇR. 1,22,8. KĀM. NĪTIS. 14,34. MĀRK. P. 55,15. BULG. P. 4,24,47. PĀNĀK. 159,20.

वक्रमस्योपशोभिता (भू) SUÇR. 1,23,1. व्रतान्त्योपशोभित KATHĀS. 69,62. MĀRK. P. 133,18. BULG. P. 3,23,17. 4,6,19. 5,20,40. VER. in LA. (III) 5,3. Vgl. उपशोभन.

— नि vgl. निशुम्भ fg.

— परि 1) act. *zubereiten*: यं वार्तः परिशुम्भति (अग्रिम) AV. 13,1,51.

— 2) med. *sich schön ausnehmen* u. s. w.: °शोभमान MBH. 7,7297. — caus. partic. °शोभित *geschnückt, geziert*: शिरःकपालैः HARIV. 14839. R. 4,41,47. 68. Verz. d. Oxf. H. 9,6,23. fg. PĀNĀK. 1,7,14. पल्लेन्द्रकी-लपरिखाप्रतोली° R. GORR. 2,87,22.

— प्र in der Stelle: प्र या घोषे भृगवाणे न शोभे (= शोभते nach ŚJ.) RV. 1,120,5.

— प्रति caus. partic. °शोभित *geschnückt, geziert*: दुमैः सर्वरसानां च सर्वतः प्रतिशोभितम् (परिशोभितम् die neuere Ausg.) HARIV. 3368.

— वि med. *recht schmuck sein, sich sehr schön ausnehmen* u. s. w.: उरुस्त्रैर्विचित्रैश्च व्यशोभन्त तुरंगमाः MBH. 7,4390. 13,7183 (एवातिशो-भते st. एव वि° ed. Bomb.). Spr. (II) 1526, v. I. — caus. partic. °शो-भित *geschnückt, geziert*; mit einem instr. R. 3,39,15. am Ende eines comp. MBH. 8,984.

— सम् med. 1) *schmuck sein, sich schön ausnehmen* u. s. w.: संशोभ-माना कन्यो TBH. 2,3,4. MBH. 9,3206. — 2) *gleich schmuck sein*, mit instr.: संदेवैः शोभते वर्षा RV. 9,23,3. — caus. *herausputzen, schmücken* AV. 14,1,55. कुन्दैः संशोभितान्युपवनानि R. 6,23.

4. शुभ् (= 3. शुभ्) f. *Schönheit, Schmuck; Bereitschaft*: विश्वे देवा यज्ञं प्रावन्तु नः शुभे VS. 18,76. शुभो वा एता यज्ञस्य यदक्षिणाः PĀNĀK. Br. 16,1,14. शुभे सखिभ्यो अमृतवर्मस्तु नः AV. 7,106,1. त्वष्टा वासो व्यंदाच्छुभे कम् 14,1,53. 32. शुभे रूक्ते न दर्शते निष्ठातमुद्रपयुः RV. 1,117,5. 61,5. auch wohl 6,62,4. 63,6. 7,57,3. 9,94,1.

शुभ (von 3. शुभ्) 1) adj. (f. घा) a) *schmuck, hübsch, prächtig, den Augen angenehm* HALĀS. 4,4. Personen JĀG. 1,277 (vorzüglich STENZLER). MBH. 1,398. 3,2355. 2675. 2889. R. 3,52,26. BULG. P. 9,21,36. गर्भाः R. 1,13,25 (23 GORR.). शुभे voc. f. MBH. 1,6014. 3,1855. 2159. 2491. 2935. PĀNĀK. III,185. BULG. P. 4,26,21. BRAHMA-P. in LA. (III) 50,9. द्वय R. 5,91,19. शरीरावयवानि RAGH. 3,22. मुख MBH. 3,1778. शुभानना 2198. 3000. R. 2,30,28. 36,30. BRAHMA-P. in LA. (III) 53,1. °लोचन R. 1,9,46. शुभेक्षणा 2,56,19. 3,42,38. शुभापाङ्गा 2,30,34 (SCUL.). °दृष्ट् VARĀH. BRH. 2,8. बाहू MBH. 3,1779. चरणौ R. 2,72,3. Thiere und Vögel 53,28. 5,16,34. Verz. d. Oxf. H. 51,6,27. गति Gang MBH. 3,2226. शृङ्गं पर्वतस्य 1,1107. वनराज्ञी लोधाणाम् 2,805. नदी 3,2511. पक्षिन्यः R. 3,15,42. शुक्लतिलैः शुभैः WEBER, KRSHNĀG. 278. रजनी R. 2,54,1. संध्या VARĀH. BRH. S. 21,16. WEBER, NAX. 2,385. वसन Kleid R. 2,37,8. स्वा-स्तर 87,20. सभा M. 7,145. शाला R. 2,56,31. नगर (शुभतर) PĀNĀK. 226,5. गृह WEBER, KRSHNĀG. 269. कुम्भ 279. कुण्डले M. 4,36. MBH. 4,296. R. 2,32,5. 64,66. आभरणानि R. ed. Bomb. 4,8,7. नौ 1,26,2 (SCUL.). 2,52,5. — b) *angenehm, zusagend* (andern Sinnen als den Augen): गन्धाः Wohlgerüche M. 12,65. JĀG. 3,218. शुभाश H. an. 3,728. गिः JĀG. 1,71. मृदुशुभयवनाः VARĀH. BRH. S. 22,1. — c) *angenehm überh., erfreulich, den Wünschen und Anforderungen entsprechend*: शुभफलकृत् VARĀH. BRH. S. 7,17. 8,19. 50,20. KATHĀS. 34,247. वृत्ति SUÇR. 2,